

Sveučilište u Zagrebu
Učiteljski fakultet

DOBRO DOŠLI

Rizici socijalne isključenosti djece rane i predškolske dobi: izazovi i prilike
Jalžabet, DV Potočić, 1. 10. 2021. godine

Okupljanje i pozdravne riječi	14:00 – 14:10
Predstavljanje	14:10 – 14:20
Prof. dr. sc. Vlatka Domović: RSI u ranom djetinjstvu	14:20 – 15:10
Pauza	15:10 – 15:30
Prof. dr. sc. Dejana Bouillet: RPOO kao resurs prevencije RSI djece	15:30 – 16:30
Radionica: Odgojitelj kao nositelj prevencije RSI djece	16:30 – 17:15
Predstavljanje rada u radionicama (5 grupa)	17:15 – 17:45
Zaključci i evaluacija skupa	17:45 – 18:00

Rizici socijalne isključenosti djece rane i predškolske dobi: izazovi i prilike
Jalžabet, DV Potočić, 1. 10. 2021. godine

**Rani i predškolski
odgoj i obrazovanje
kao resurs prevencije
rizika socijalne
isključenosti djece**

Prof. dr. sc. Dejana Bouillet

1

POLAZIŠTA

PREPORUKE EU-a O VISOKOKVALITETNIM SUSTAVIMA RIPOO (EU, 2019.)
NACIONALNA RAZVOJNA STRATEGIJA DO 2030. (RH, 2021.)

EU politika

RPOO ima ključnu ulogu u promicanju učenja sve djece, njihove dobrobiti i razvoja, osobito za djecu u RSI

Cilj 4.2. Održivog razvoja (UN)

do 2030. sve djevojčice i dječaci imaju pristup kvalitetnom ranom razvoju, skrbi i RPOO

11. načelo socijalnih prava

sva djeca imaju pravo na cjenovno prihvatljiv i kvalitetan RPOO

Preporuke

RPOO: ključan instrument za prevenciju obrazovne nejednakosti i siromaštva

2

DOPRINOS PROJEKTA MORENEC OSTVARIVANJU POLITIKA

1

Kakvi su etiološki i fenomenološki aspekti RSI djece rane i predškolske dobi uključene u ustanove RPOO u Hrvatskoj?

2

Koji je udio djece u RSI među korisnicima RPOO u RH, s obzirom na njihov udio u populaciji?

3

Kakva je kvaliteta pedagoške prakse u ustanovama RPOO, s obzirom na kompetencije za prepoznavanje i primjeren odgovor na potrebe djece u RSI?

4

Koje su dostupne mjere potpore obiteljima i djeci u RSI, s obzirom na vrstu, oblike, sadržaj, rasprostranjenost i kvalitetu?

3

KLJUČNI KONCEPT – KVALITETA PEDAGOŠKE PRAKSE I RSI

Međunarodna organizacija Korak po korak: utemeljena je na uvjerenjima koja uključuju

- odgoj i obrazovanje usmjereno na dijete
- potrebu za razvijanjem snažnog partnerstva s obiteljima i zajednicom te
- odgajatelje kao zagovornike kvalitetnog odgoja i obrazovanja za svu djecu

1

INTERAKCIJE

3

INKLUZIJA, RAZLIČITOSTI
I DEM. VRIJEDNOSTI

5

ODGOJNO-OBRAZOVNE
STRATEGIJE

2

OBITELJ I ZAJEDNICA

4

PRAĆENJE,
PROCJENJIVANJE I PLAN.

6

PROFESIONALNI RAZVOJ

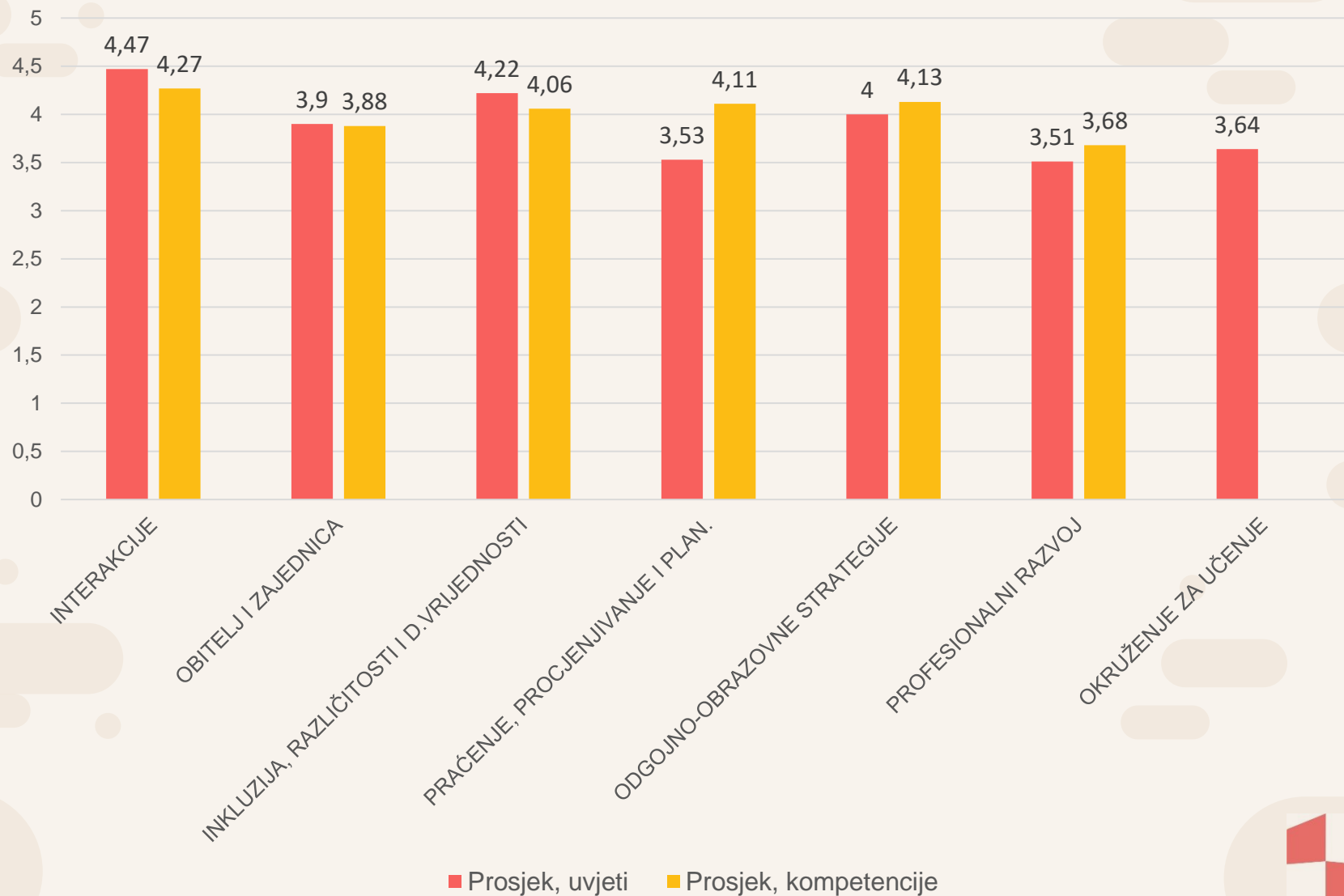
7

OKRUŽENJE ZA UČENJE

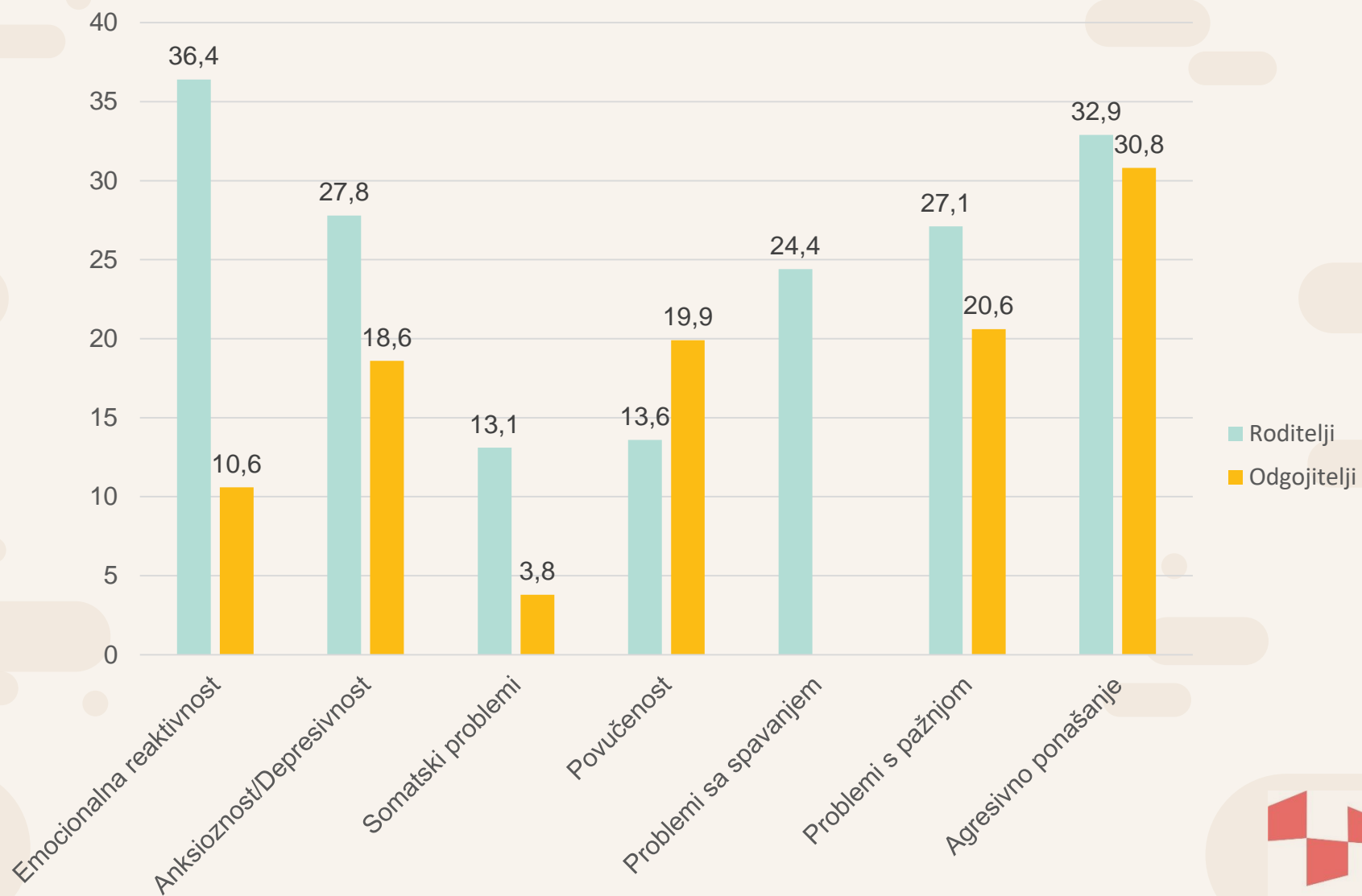
4

PRELIMINARNI REZULTATI: 65 DV-a, 1.307 odgojitelja

5

PRELIMINARNI REZULTATI: PROCJENE PONAŠANJA (N = 2.686)

5%

roditelja u odnosu s djetetom ne prakticira razvojno-poticajne aktivnosti

13%

roditelja nešto djetetu zabranjuje svaki dan ili nekoliko puta dnevno

16%

roditelja jednom tjedno i češće kažnjava dijete

20%

teško ili vrlo teško podmiruje troškove obiteljskog godišnjeg odmora

U populaciji je **58.238** djece u dobi od 5 i 6 godina u sustavu RPOO. u RSI je između **291** (5%) i **8.735** (15%) djece.

Osnovni pojmovi

prevencija
strategija
program
mjera
model ...

?

Sastavnice

ciljevi, ishodi
koraci
faze
sudionici
aktivnosti ...

?

Dokazi

kako znamo da je
mjera potrebna i
uspješna
(evaluacija)

?

Praksa

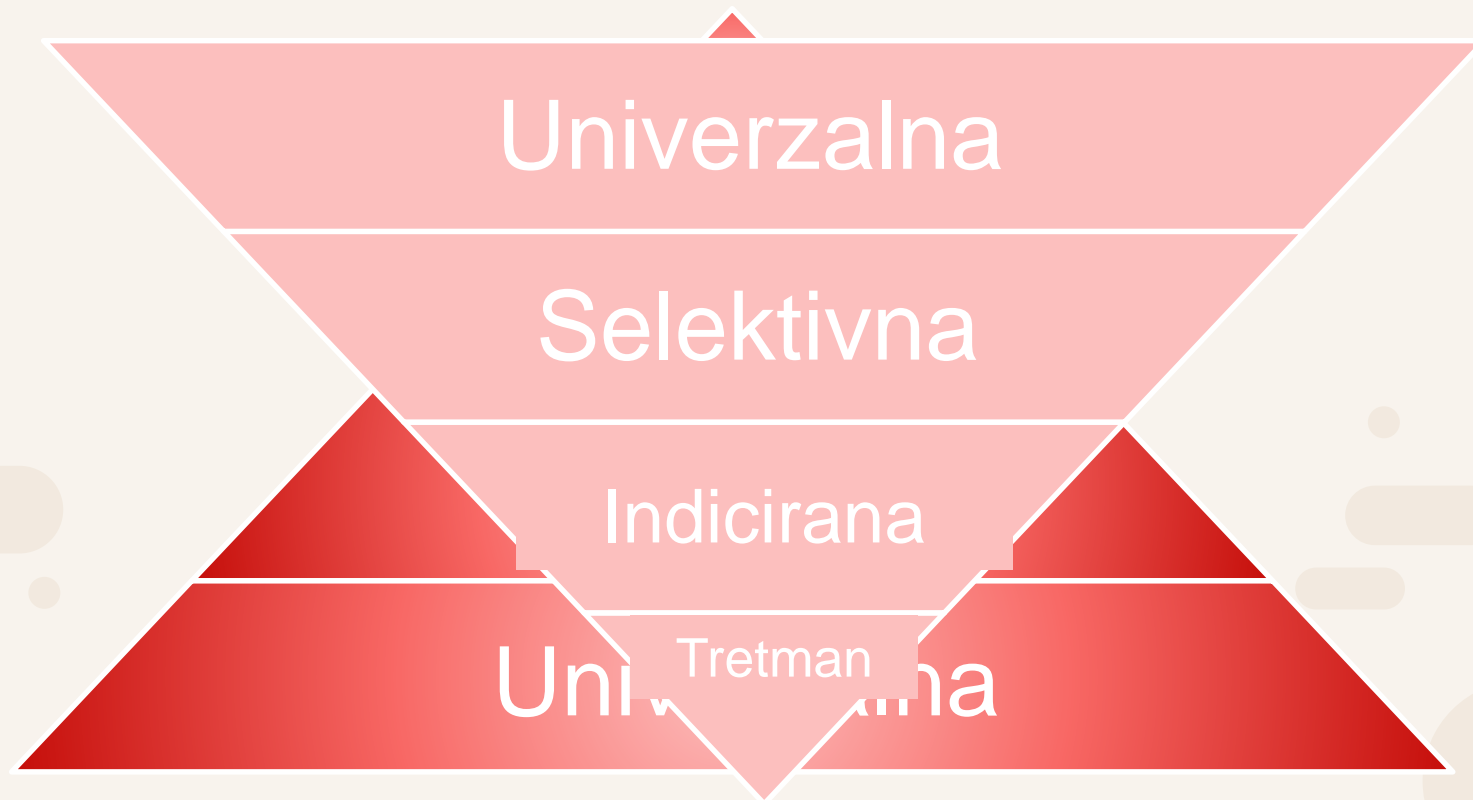
trebamo li, želimo li i
možemo li
standardizirati
processe i kvalitetu
pedagoške prakse?

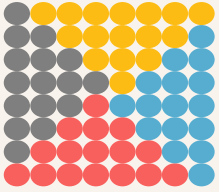
?

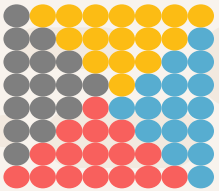

Prevenција rizika socijalne isključenosti djece je složen sustav mjera, aktivnosti i kontinuiranih napora usmjerenih otklanjanju rizičnih činitelja i/ili posljedica njihova djelovanja, jačanja zaštitnih činitelja na svim razinama, područjima i ključnim točkama radi osiguravanja kvalitetnoga razvoja, prilagodbe i sazrijevanja djece.

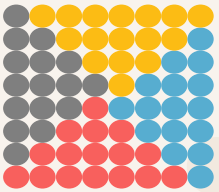

Preventivni program je set aktivnosti planiranih da se dosegnu specifični ciljevi kroz određeno vremensko razdoblje, odnosno proaktivni proces poticanja kognitivnog i socijalno-emocionalnog razvoja djece.

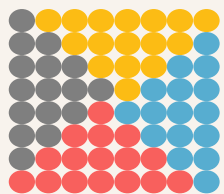

Pedagoška praksa podrazumijeva primjenu odgojno-obrazovnih strategija, metoda i tehnika rada s namjerom postizanja prethodno definiranih odgojno-obrazovnih ciljeva i ustanovljavanja standarda kvalitete.

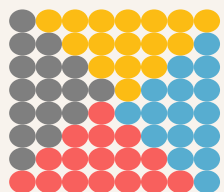

Preventivna strategija je sveobuhvatan plan različitih programa, aktivnosti i mjera koje čine kurikulum neke odgojno-obrazovne ustanove, a kurikulum se u širem smislu odnosi na sva iskustva učenja.

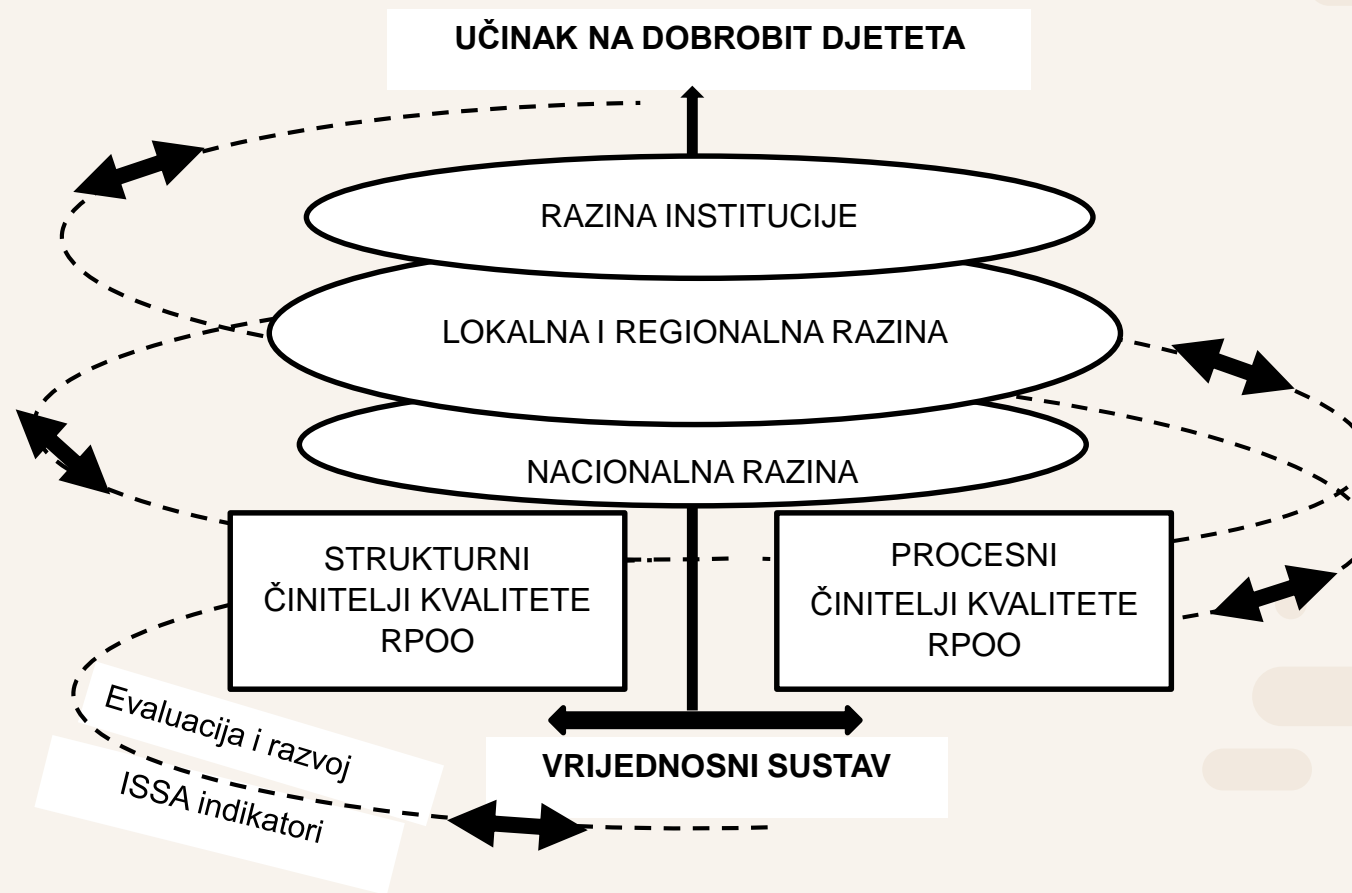

Odgojno-obrazovna intervencija je ciljano stručno i sveobuhvatno djelovanje u institucijskom RPOO prema djeci koja su zbog različitih razloga izložena **riziku socijalne isključenosti**. Cilj odgojno-obrazovne intervencije je da dijete usvoji djelotvorna, individualno i društveno prihvatljiva ponašanja razvijajući vještine potrebne za zdravo i uspješno odrastanje te brižno ophođenje prema sebi, drugima i/ili okruženju, jačanjem čimbenika zaštite u djetetovom okruženju, osobito u ustanovi RPOO i obitelji.

Model podrške obiteljima i djeci izložene riziku socijalne isključenosti je plan odgojno-obrazovne intervencije koji djeci otvara prilike za **trajna poboljšanja vlastitih obrazovnih i socijalizacijskih postignuća** radi prevencije socijalne isključenosti putem osiguravanja dodatne skrbi, nadzora i vođenja. U pravilu uključuje korekcijsku komponentu koja obuhvaća skup mjera i aktivnosti usmjerenih prema **izravnom rješavanju različitih problema i teškoća, sa svrhom zaustavljanja nepovoljnog razvoja djeteta.**

PRIMJERI CILJEVA PROGRAMA/MJERE

omogućiti akademska postignuća djeteta u skladu s potencijalima (kognitivan razvoj)

poticati razvoj socijalnih kompetencija djeteta (socijalno-emocionalni razvoj)

podržati roditelje u usmjeravanju djeteta na razvoj kognitivnih, motoričkih, socijalnih i drugih vještina (npr. nenasilno rješavanje sukoba)

PRIMJERI AKTIVNOSTI USMJERENE PREMA

ODGOJITELJIMA

Edukacija o modelima suradnje s roditeljima
 Timsko planiranje i evaluacija
 Grupna metoda profesionalne podrške WANDA
 Podrška stručnog suradnika

DJETETU

Primjena metode Upravljanje problemnim situacijama u DV-u
 Sudjelovanje djeteta u programu RESCUR ili Uvažavanjem različitosti do kulture mira
 Poticanje i praćenje sudjelovanja djeteta u grupnim aktivnostima Podrška stručnog suradnika

ČLANOVIMA OBITELJI

Edukacija o metodi Upravljanje problemnim situacijama i primjena u obitelji
 Individualno savjetovanje roditelja
 Zajedničko planiranje i evaluacija odgojno-obrazovnog rada

PRIMJERI KORIŠTENJA RESURSA U ZAJEDNICI

Konferencija slučaja (sastanak predstavnika DV-a, CZSS-a i lokalne zajednice)
 Formiranje mobilnih timova; Financiranje trećeg odgojitelja
 Zajedničko planiranje i provedba europskih projekata
 Financijska pomoć obiteljima; Financiranje i organiziranje edukacije odgojitelja

POTREBA = u odgojno-obrazovnoj skupini događa se vršnjačko nasilje i potrebno ga je zaustaviti

ISHOD = povećana razina zajedništva u odgojno-obrazovnoj skupini

UČINAK =
djeca se osjećaju sigurnijima
unaprijeđena empatičnost djece

CILJ = poticanje, održavanje i razvoj zajedništva među djecom u odgojno-obrazovnoj skupini

EVALUACIJA = mjerenje ishoda/učinaka intervencije/mjere odgovarajućim metodama

MJERA = program prevencije nasilničkog ponašanja među djecom (plan + implementacija = intervencija)

Na koju biste razinu prevencije svrstali:

● CAP program

● RASTIMO ZAJEDNO

● RESCUR

● sufinanciranje boravka u DV-u

● rad trećeg odgojitelja

● individualni logopedski tretman

● savjetovanje roditelja o odgojnim postupcima

● edukaciju odgojitelja o UPS

● posebnu odgojno-obrazovnu skupinu

● tematski RS

www.morenec.hr
morenec@ufzg.hr

